

Quæstio unica

Articulus primus

tandum q̄ pitthagoras vt dicit albertus volēs cūs colere pietatem fabulatorū est aīas in aliorū cūlū aliquando itare corpus aīini v̄ el simile.

C Ad octauū negat consequētia. Si queratur quo mō iūēta fuit p̄portio i cātu dicit. s.t. le. 7. q̄ p̄yha. iūenit ex p̄cūsōe. 4. maleor q̄ p̄sonātes reddebat sonos q̄ p̄portio p̄ponebat ex diapāsō & diapēthe. **C** Ad capitale dicūt multi scđm. Lōmentatore. 6. phi. contra platonē q̄ nulla subā separata mouetur localiter quia in diuisiblē non mouetur per se sexto phisi. Omnis enī motus est in tēpore. Abodo subā separata non dependet a tempore. Forte dicas qđ angelus. & aīa separata mouetur per suas opatiōes vñ successio operationū i eis est motus & mensurāt alio tempore q̄ tempore nostro. Contra quero in quo predicatione est illud tempus per se non in p̄dicamento q̄ quādo non est tempus sed effectus tēporis capiendo quando. vt est genus generalissimū. Itē operatiōes āgeli sunt transiūentes si ergo successio earum sit motus sequitur quod motus angelī nō est in eo subiective. Sed in rebus in q̄bus operatur. Illa autē q̄ ab angelo p̄ducuntur i reb⁹ mensurātur t̄pē n̄fō & mot⁹ angeli mēsuratur t̄pē n̄fō. Nō enī mot⁹ localis āgeli est successio sua p̄ intellecūonū vel volitionū. Abīor p̄z. q̄i angel⁹ mouet laclidem. Itē angel⁹ non p̄t quiescere ergo nec moueri. An̄s pat̄ q̄ vel quiesceret in t̄pē vel in instanti. Et loquor de t̄pē mensurante motū angeli. Non primum quia si tempus illud est oportet motū esse q̄ tempus illud p̄sequitur successione operationū q̄ in istis est motus. Itē pono quod nunquam habcat nisi vñam operationē sequitur q̄ tūc nunq̄ q̄esceret quia tunc nō esset tempus illud p̄positū ex nunc succedētib⁹. S. T. in. 1. d. 37. q. 4. ar. 3. Dubitant quidā an aīa separata & angelus possint esse simul. Sicut angel⁹ & aīa cōiuncta in corpore obſesso licet nō haberet eā dē operationem sicut nec in obſesso. H̄z de h̄s sat̄ dictū est. 8. phisi. t̄ an successio operationis sc̄de sit in instanti. s. qn. 2. operatio est vel ante.

C Explicit prūus de aīa. **I**ncepit scđus
C Circa secundum de aīa querūtur. 5. Primo. An diffinitio aīe sit bona. 2. An i eodē sint plures forme. Tertio. An aīa sit in qualibet parte. 4. an anima est sua potentia. Quinto an potentie distinguan tur per actus & actus per obiecta.

D. 1. sic p̄cedit videt q̄ aīa nō puenī ēter diffiniat dicēdo aīa ē act⁹ p̄mus corpor⁹ phisi organici potētia vitā habēt⁹ q̄ sola sp̄s diffiniat. Aīa autē nō est ip̄s⁹ s̄ pars speciei ergo aīa nō debet diffiniri. Sed cōtra est philoso.
C Rūdeo dicendū prio q̄ postq̄ i prio libro phūs reprobavit ātiq̄ū opiniōes de aīa. H̄ic scđz p̄prias opinionē deliniat de ea & postea de partib⁹ eius. Et prūno premitit quasdā diuisiones ad sciendum diffinitionē aīe. Prima est diuisione in decē p̄damenta. Sc̄da lūbē in materia formā & cōpositū. Materia quidē est que scđm se nō est hoc aliquid s̄ in potentia tñi vt sit hoc aliquid. Forma autem est secundum quamq̄ ē hoc aliquid in actu substantia vero cōposita est que est hoc aliqd dicitur enim esse hoc aliquid id est aliquid determinatum quod est cōpletū i esse & specie. Tertia diuisione est qđ duplex est actus vñ modo sicut sciētia est act⁹ & dicitur actus prūus aliud est actus secundus vt p̄siderare.

C Deinde ponuntur alie tres diuisiones substantiā arum enim quedam sunt corpora quedā autē nō. Itē corporū quedam sunt phisi & cōst naturalia alia autē artificialia. Item naturalium quedam habet vitam quedam autē non nec tamen in solis corporib⁹ reperitur i substātis separatis est vita ex hoc q̄ habent intellectum & voluntatem.

Tunc sit. p. cō. Aīa est substantialis actus corporis in potentia vitam habentis. pri. patet q̄ aīa non est compositum i p̄m non ei cōpositū ē in subiecto vt aīa neq̄ aīa ē mā hec. n. subiectū aīe est. Et i ḡ aīa act⁹ Ex quo infertur q̄ anima est actus corporis habentis vitam nam id p̄ quod habens vitam viuit est actus corporis habentis vitam non quidē in actu s̄ in potentia q̄ materia cuius anima est act⁹ se habet vt potentia ad animam deinde dicitur qđ anima est actus primus .nam sicut se habet sciētia ad p̄siderare ita le habet anima per respectū ad diuersas suas opatiōes sc̄z sciētia est act⁹ p̄m⁹ scientis ergo & aīa. Deinde dicitur q̄ anima est act⁹ corporis organici phisi qui talis debet esse materia act⁹ quale requirunt operationes illius act⁹ sed operationes ipsius anime requirunt diuersitatē partium secundū situm & figurā in eodē corpore ppter earū diuerisatē ergo oportet q̄ anima sit actus corporis organici nā coz pus organicus d̄ illud quod habet diuersitatē partium distinctā secundū situm & figuram. Unde corpora in animata non requirunt diuersitatē partium quia non habent exercere diuersas operationes propter eorum imperfectionem. Et illud vñtum de claratur in plantis in quibus pro diuersis operibus sunt diuersae partes sicut foliū ad coopiendū fructū & cortex ad conseruandū arborem & radices ad instrumentū & proportionantur ori animalis. Et sic patet tota diffinitio anime. Ex qua infert phūs qđ non est querēda causa quare ex corpore & aīa sit vñū per se. Aīa enī est propria forma & actus corpus vero est propria materia eius. Abodo clarum est q̄ ex p̄pria potentia & proprio actu sit vñū per se. Ex hys inferit q̄ aīa non est forma accidentalis. quia dat esse simpliciter ipsi corpori. Accidentalis autē hoc non facit. Tertio infertur q̄ aīa non est materia q̄ dat esse in actu. Quarto patet qđ aīa non est actus alicuius incorporei nec rei artificialis .Sed corporis phisi in potentia vitam habentis. Hoc enī est subiectum eius. Ad quod iuestigadū posite sūt tres vñtū diuisiones. Per tres prūnas auem inuestigatur natura eius. Unde ex prima p̄z. q̄ aīa est subiecta quia sicut est in artificialibus ita est in naturalibus. Sed in artificialibus si dolabra esset corp⁹ naturale sua forma esset subā ergo in naturalibus forma est subā. Cum ergo corpus aīatum sit ens naturale & anima sit forma sequitur q̄ aīa est subā.
C Notandum preterea q̄ a phō ponit alia diffinitio aīe. T. L. 13. sc̄z anima est principium quo viuit sensuū. sc̄z locū mouemur. & intelligimus. Per hoc em̄ distinguim̄ aīata ab inātis sc̄z per sensum & motum. vel vitam vnde in plantis. aīa est principium viuendi q̄ em̄ vegetabilia augeantur scđm diuersas positiones hoc non est precise a natura s̄ ab aīa in aīalibus vero quibsdā est sensus s̄ nō mouenit motu progressuō vt conche & ostree que habent tactum in hominibus vero anima est principiū intellectus. Unde ex hac diffinitione possunt eliciti diffinitiones oīm aīarū. Sed queritur quomodo